

OŠETROVANIE A PREVÄZOVANIE RÁN

Každé porušenie celistvosti kože, sliznice a povrchu orgánu v dôsledku fyzikálneho, mechanického alebo termického poškodenia označujeme ako **rana**. Postup preväzu a ošetrovania rany je daný typom rany, jej veľkosťou, množstvom secernovaného exsudátu, lokalizáciou ako aj vplyvom vonkajších, vnútorných a nutričných faktorov.*

Obväz rany tvorí niekoľko vrstiev: kontaktná vrstva, sacia vrstva, absorpčná vrstva a fixačná vrstva.

Ošetrovanie rany

Rozoznávame **otvorený a zatvorený spôsob ošetrovania rany**. Pri otvorenom spôsobe je rana vystavená vplyvu vonkajšieho prostredia, sekréty zasychajú a na ich povrchu sa vytvára suchá krusta, tento spôsob môžeme použiť pri menších povrchových ranách, popáleninách na tvári alebo rukách. Zatvorený spôsob znamená, že rana je krytá obväzom, môžeme ho realizovať formou **tradičného ošetrovania** alebo **moderného, vrátane ošetrovania vo vlhkom prostredí**. Sestra dodržiava všeobecné zásady preväzu.

Preväz aseptickkej rany

Sestra pri preväze asistuje lekárovi, prípadne preväz realizuje sama alebo jej asistuje iná sestra. Pri výkone sestra dodržiava **zásady a algoritmus uvedeného postupu**.*

1. Príprava pomôcok:
  - sterilný materiál,
  - nesterilný materiál,
  - ostatné.
2. Príprava sestry.
3. Príprava pacienta.
4. Príprava dokumentácie.
5. Príprava prostredia.
6. Pracovný postup:
  - pre asistujúcu sestru a osobu, ktorá robí preväz (lekár alebo sestra špecialistka).

Skracovanie voľného Penrosovho drénu

Pri výkone sestra dodržiava **zásady a algoritmus uvedeného postupu**.*

1. Pomôcky
  - doplňujúce pomôcky
2. Doplňujúce aktivity sestry.

Preväz septickej rany

Pri výkone sestra dodržiava **zásady a algoritmus uvedeného postupu**.*

1. Príprava pomôcok:
  - sterilný materiál,
  - nesterilný materiál.
2. Postup.
3. Toaleta septickej rany.

---

* **OSACKÁ, P. a kol.** *Techniky a postupy v ošetrovatel'stve* [CD-ROM]. 1. vyd. Bratislava : JLF UK, 2007. 505 s. ISBN 978-80-88866-48-0.